ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХЭА-2025/111/НА-СТА-ТШЗ

Чингис хот

2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Ганбаатар
Утас: 70562112 Цахим хаяг:khentii@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390 Цахим хаяг: oyuntuyad@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Хуланхатан
Утас: 99008827 Цахим хаяг:khulankhatanb@audit.gov.mn

Цахим хаяг: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас:70-56-21-12, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2025.02.21 № 173

танай ____________ -ны № ______________ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ОНОН-БАЛЖИЙН БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ ГАЗРЫН ХАМГААЛАЛТЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГА О.ЦЭНДГОМБО ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд улсын төсвөөс 1,007,280.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор 4,247.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, үйл ажиллагаанд 1,005,371.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 6,155.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 58,085.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар 19,830.5 мянган төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илэрснээс 14,222.7 мянган төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 835.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,772.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан албан шаардлага хүргүүллээ.

Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

232502173

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 29 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, 96.0 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.ГАНБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**167,535,632.42**	**173,887,516.13**
33	**АВЛАГА**	781,493.81	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	781,493.81	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	166,754,138.61	173,887,516.13
351	**Түүхий эд материал**	42,238,529.13	42,238,529.13
35110	Тусгай зориулалттай материал	42,238,529.13	42,238,529.13
354	**Хангамжийн материал**	102,515,609.48	109,648,987.00
35410	Бичиг хэргийн материал	625,320.00	393,000.00
35420	Аж ахуйн материал	2,537,000.00	1,987,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	769,500.01	-
35470	Бусад хангамжийн материал	98,583,789.47	107,268,987.00
35600	Мал амьтад	22,000,000.00	22,000,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**639,477,204.32**	**535,017,747.06**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	639,477,204.32	535,017,747.06
392	**Биет хөрөнгө**	623,143,287.59	501,447,980.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	412,818,775.20	411,568,775.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(96,163,303.11)	(112,553,196.93)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	318,093,351.63	241,745,551.63
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(186,679,906.78)	(196,509,741.58)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	110,679,533.73	104,926,175.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,881,281.33)	(28,307,295.50)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,495,338.35	59,219,129.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,742,142.42)	(33,915,964.88)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	88,189,008.87	65,854,028.09
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,666,086.55)	(10,579,480.32)
393	**Биет бус хөрөнгө**	16,333,916.73	33,569,766.75
39301	Програм хангамж	275,000.00	1,542,933.33
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(87,083.27)	(119,166.58)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,146,000.00	32,146,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**807,012,836.74**	**708,905,263.19**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**807,012,836.74**	**708,905,263.19**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	807,012,836.74	708,905,263.19
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	135,074,516.30	151,074,516.30
51101	Өмч: - төрийн	135,074,516.30	151,074,516.30
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	659,257,870.48	549,968,172.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	659,257,870.48	664,075,745.98
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(114,107,573.55)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	12,680,449.96	7,862,574.46
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**807,012,836.74**	**708,905,263.19**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,008,122,090.29**	**1,096,676,718.33**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**245,929,860.29**	**31,311,218.33**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	245,929,860.29	31,311,218.33
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	245,929,860.29	31,311,218.33
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000,000.00	4,247,310.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	243,929,860.29	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого -Үндсэн хөрөнгө		7,468,908.33
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого -Бараа материал		19,595,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**762,192,230.00**	**1,065,365,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	698,534,300.00	1,007,280,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	698,534,300.00	1,007,280,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	63,657,930.00	58,085,400.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	21,651,080.00	11,984,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	25,760,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,006,850.00	20,340,600.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**898,358,135.31**	**1,117,087,383.82**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**898,358,135.31**	**1,117,087,383.82**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	860,331,604.24	1,036,519,079.53
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	452,412,314.41	692,619,653.65
210101	Үндсэн цалин	245,339,363.26	297,424,977.53
210102	Нэмэгдэл	151,360,851.15	281,531,236.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,521,200.00	75,860,700.00
210104	Урамшуулал	33,190,900.00	37,802,740.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	55,880,221.31	84,765,153.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,659,220.01	58,686,698.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,548,096.50	6,895,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,638,477.10	3,447,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	821,284.43	3,134,540.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,213,143.27	12,601,014.31
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	18,656,428.40	19,389,540.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,564,627.90	2,292,280.99
210302	Түлш, халаалт	16,091,800.50	16,737,259.35
210303	Цэвэр, бохир ус	-	360,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	20,388,560.00	20,825,844.35
210401	Бичиг хэрэг	2,500,680.00	1,713,420.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,853,676.00	17,294,299.36
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	960,000.00	921,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	167,404.00	228,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	906,800.00	410,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	258,024.99
2105	**Нормативт зардал**	55,276,900.00	5,385,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	55,276,900.00	5,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,668,500.00	17,891,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	946,000.00	938,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	722,500.00	722,500.00
210604	Урсгал засвар	30,000,000.00	16,230,700.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	23,680,000.00	16,440,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	23,680,000.00	16,440,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	77,670,360.99	107,643,207.06
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	75,226,200.99	102,869,846.07
210803	Даатгалын үйлчилгээ	732,200.00	699,125.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	698,600.00	1,010,416.99
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	616,000.00	181,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	223,900.00	2,702,900.00
210807	Газрын төлбөр	173,460.00	179,919.00

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	124,698,319.13	71,559,281.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,290,442.47	14,240,505.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,419,400.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	91,988,476.66	57,318,776.01
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	38,026,531.07	80,568,304.29
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,600,000.00	74,412,414.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	12,600,000.00	20,293,614.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	54,118,800.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	25,426,531.07	6,155,890.29
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,426,531.07	6,155,890.29
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**109,763,954.98**	**(20,410,665.49)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	93,696,908.06
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал- Үндсэн хөрөнгө		76,040,640.59
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал- Бараа материал		17,656,267.47
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(93,696,908.06)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**109,763,954.98**	**(114,107,573.55)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**764,192,230.00**	**1,069,612,810.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,000,000.00**	**4,247,310.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,000,000.00	4,247,310.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	2,000,000.00	4,247,310.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000,000.00	4,247,310.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**762,192,230.00**	**1,065,365,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	698,534,300.00	1,007,280,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	698,534,300.00	1,007,280,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	63,657,930.00	58,085,400.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	21,651,080.00	11,984,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	25,760,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,006,850.00	20,340,600.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**756,292,530.00**	**1,063,923,734.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**756,292,530.00**	**1,063,923,734.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**718,265,998.93**	**983,355,429.71**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**453,193,808.22**	**691,939,976.12**
210101	Үндсэн цалин	246,120,857.07	296,745,300.00
210102	Нэмэгдэл	151,360,851.15	281,531,236.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,521,200.00	75,860,700.00
210104	Урамшуулал	33,190,900.00	37,802,740.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**55,880,221.31**	**84,765,152.26**
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,659,220.01	58,686,697.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,548,096.50	6,895,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,638,477.10	3,447,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	821,284.43	3,134,540.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,213,143.27	12,601,014.31
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**19,206,428.40**	**18,839,540.34**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,564,627.90	2,350,000.00
210302	Түлш, халаалт	16,641,800.50	16,129,540.34
210303	Цэвэр, бохир ус	-	360,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**20,530,980.00**	**20,115,300.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,646,000.00	1,406,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,383,176.00	17,206,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	960,000.00	960,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	167,404.00	168,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	374,400.00	374,400.00
2105	**Нормативт зардал**	**125,000.00**	**5,385,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	125,000.00	5,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**32,162,800.00**	**26,900,600.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,440,300.00	93,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	722,500.00	722,500.00
210604	Урсгал засвар	30,000,000.00	26,084,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	23,680,000.00	16,440,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	23,680,000.00	16,440,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	81,067,361.00	104,544,860.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	76,223,201.00	99,771,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	732,200.00	699,125.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	698,600.00	1,010,416.99
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	616,000.00	187,419.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,623,900.00	2,702,900.00
210807	Газрын төлбөр	173,460.00	173,500.00

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	32,419,400.00	14,425,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,000,000.00	14,425,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,419,400.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**38,026,531.07**	**80,568,304.29**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,600,000.00	74,412,414.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	12,600,000.00	20,293,614.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	54,118,800.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	25,426,531.07	6,155,890.29
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,426,531.07	6,155,890.29
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**7,899,700.00**	**5,689,076.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**7,899,700.00**	**5,689,076.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,899,700.00**	**5,689,076.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	7,899,700.00	5,689,076.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,899,700.00	5,689,076.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(7,899,700.00)**	**(5,689,076.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(0.00)	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	135,074,516.30	12,680,449.96	626,257,022.74		774,011,989.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**135,074,516.30**	**12,680,449.96**	**549,493,915.50**	-	**697,248,881.76**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-		-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-		-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-		-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	109,763,954.98		109,763,954.98
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**135,074,516.30**	**12,680,449.96**	**659,257,870.48**	-	**807,012,836.74**
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**135,074,516.30**	**12,680,449.96**	**659,257,870.48**	-	**807,012,836.74**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	4,817,875.50		4,817,875.50
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**135,074,516.30**	**12,680,449.96**	**664,075,745.98**	-	**811,830,712.24**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(4,817,875.50)	-		(4,817,875.50)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	16,000,000.00	-	-		16,000,000.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-		-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-		-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(114,107,573.55)		(114,107,573.55)
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**151,074,516.30**	**7,862,574.46**	**549,968,172.43**	-	**708,905,263.19**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,010,280,100.00**	**1,005,371,519.71**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,010,280,100.00**	**1,005,371,519.71**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**956,161,300.00**	**951,252,719.71**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**694,526,100.00**	**691,939,976.12**
210101	Үндсэн цалин	296,745,300.00	296,745,300.00
210102	Нэмэгдэл	281,611,600.00	281,531,236.12
210103	Унаа хоолны хонголонт	75,860,700.00	75,860,700.00
210104	Урамшуулал	40,308,500.00	37,802,740.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**86,815,700.00**	**84,765,152.26**
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,234,700.00	58,686,697.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,895,300.00	6,895,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,447,600.00	3,447,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,447,600.00	3,134,540.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,790,500.00	12,601,014.31
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**13,237,300.00**	**13,171,630.34**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,350,000.00	2,350,000.00
210302	Түлш, халаалт	10,500,000.00	10,461,630.34
210303	Цэвэр, бохир ус	387,300.00	360,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**16,675,900.00**	**16,670,900.00**
210401	Бичиг хэрэг	956,000.00	956,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,217,500.00	14,212,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	960,000.00	960,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	168,000.00	168,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	374,400.00	374,400.00
2105	**Нормативт зардал**	5,385,000.00	5,385,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,385,000.00	5,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	26,900,600.00	26,900,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	93,900.00	93,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	722,500.00	722,500.00
210604	Урсгал засвар	26,084,200.00	26,084,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	16,440,000.00	16,440,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,440,000.00	16,440,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**81,755,700.00**	**81,554,460.99**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	76,781,100.00	76,781,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	51,400.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	732,200.00	699,125.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,127,100.00	1,010,416.99
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	187,500.00	187,419.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,702,900.00	2,702,900.00
210807	Газрын төлбөр	173,500.00	173,500.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**14,425,000.00**	**14,425,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,425,000.00	14,425,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**54,118,800.00**	**54,118,800.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**54,118,800.00**	**54,118,800.00**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	54,118,800.00	54,118,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**1,010,280,100.00**	**1,005,371,519.71**
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,007,280,100.00**	**1,001,124,209.71**
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,007,280,100.00	1,001,124,209.71
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**3,000,000.00**	**4,247,310.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,000,000.00	4,247,310.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**58,085,400.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**58,085,400.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**37,791,786.00**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**5,667,910.00**
210302	Түлш, халаалт	5,667,910.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**3,444,400.00**
210401	Бичиг хэрэг	450,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,994,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**5,689,076.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,689,076.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**22,990,400.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,990,400.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**20,293,614.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**20,293,614.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	20,293,614.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**58,085,400.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**58,085,400.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	11,984,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,760,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,340,600.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт: Аудитаар 19,830.5 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залруууллаа. Үүнд:

1. Санхүүгийн тайланд үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 14,222.7 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан.

Аудитаар нийт 5,607.8 мянган төгрөгийн 2 зөрчил[1] илэрснээс, 835.4 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,772.4 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын тушаалыг зөрчиж урамшуулал 835.4 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон.

5.2 Албан шаардлага

Үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан 4,772.4 мянган төгрөгийн балансын урамшуулал олгосон.

5.3 Зөвлөмж

Байхгүй.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийлллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орлого илүү тайлагнасан	1	14,222.7			1	14,222.7	1	14,222.7				
Дүн	**1**	**14,222.7**			1	**14,222.7**	**1**	**14,222.7**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Урамшуулал илүү олгосон	1	835.4	1	835.4								
Үр дүнгийн урамшуулал-тай давхардуу-лан балансын урамшуулал олгосон	1	4,772.4			1	4,772.4						
Дүн	**2**	**5,607.8**	**1**	**835.4**	**1**	**4,772.4**						

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаар-лалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2025 оны 02 сарын 05 өдөр Дугаар 01-ХЭА-2025/111/НА-СТА-ТШ3 Чингис хот
А2370452

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хэнтий аймгийн Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.Үүнд:

Тайлант онд олговол зохих урамшууллыг 835.4 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль 13 дугаар зүйл. 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т *“Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.”*, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох “ журмын 4.2.3.3-д “Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэсэн заалтыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Илүү тооцож олгосон 835.4 мянган төгрөгийг аймгийн Төрийн сан банк дахь “Нэр заагдаагүй бусад орлого” 100180000955 тоот дансанд төвлөрүүлэх.

2. Актын биелэлтийг 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ны дотор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга О.Цэндгомбо, нягтлан бодогч Г.Баттуяа нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.ГАНБААТАР

АУДИТОР Б.ХУЛАНХАТАН

Монгол Улс, Чингис хот, 4-р баг, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын байр, Утас: 70562112

232550001

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 дугаар сарын 05 Дугаар 01-ХЭА-2025/111/НА-СТА-ТШЗ Чингис хот
А 2370452

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хэнтий аймгийн Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 2024 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/880 тоот тушаалыг үндэслэн 4,772.4 мянган төгрөгийг улирлын ажлын үр дүнгийн урамшууллалтай давхардуулан цалингийн зардлаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-д “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2.2 “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна”, Сангийн сайдын 211 дүгээр тушаалын 5 дугаар хавсралтаар баталсан “Урсгал зардлын ангилалын тайлбар” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Иймд "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д *"Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө"*, Монгол улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 тушаалаар батлагдсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д *“хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал”* гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Урамшуулал давхардуулан олгодог зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 5 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Онон-Балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дарга О.Цэндгомбо, нягтлан бодогч Г.Баттуяа нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.ГАНБААТАР

АУДИТОР Б.ХУЛАНХАТАН

232540001